

Bakó Jenő a siketek úszósportjában elért hajdani hazai világsikereket hiányolja

RAJT, zászlójelre

„Kevés olyan sportegyesület van Magyarországon, amelyik a múltban a mellőzés és a kellő támogatás hiánya miatt annyit küszködött és egyben annyi dicsőséget ért el, mint az SSC.” (Idézet a siketek jubileumi évkönyvéből)

A versenybíró sípjelére a versenyzők felállnak a rajtkövekre és feszült izgalommal várják az indító vezényszavát.

„Elkészülni”, hangzik a felszólítás, majd a rajtpisztoly dörrenésére (s ezzel egy időben ezúttal egy zászlólandításra) a nyolc test egyszerre veti magát a vízbe. A zászlólandítás arra utal, hogy a versenyzők között hallássérült van, ugyanis úszásban ők együtt versenyeznek a hallókkal.

A hallássérültek sportolásának nagy hagyományai vannak hazánkban. Az 1912-ben alakult Siketek Sport Clubja nagyszerűen tömörítette a sportolásra vágyó hallássérülteket, és fokozatosan évről évre bővítette a sportágakat. 1930-ban megalakult az úszószakosztály, amely – s ezt kevesen tudják – rendkívül eredményesen működött, sportolói egyre-másra aratták az olimpiai babérokat, kitűnően megállták helyüket a kontinensviadalokon, a nemzetközi és hazai versenyeken.

Az egyesület 1947-ben bővült a vízilabdaosztállyal, s a csapat azóta állandó résztvevője az országos bajnokság megfelelő osztályának. A vízilabdacsapat legfényesebb sikerét a milánói olimpián, 1957-ben érte el, amikor Hollandia legyőzésével olimpiai bajnokságot nyert.

A siket úszók már a két világháború között is érték el kitűnő eredményeket, de a valódi fejlődés mind mennyiségi, mind minőségi szempontból 1946-tól számítható. A kezdeti problémák – edzés, versenyzés, anyagi gondok – megoldása után rendszeres, színvonalas szakmai munka kezdődött, amelyet nagymértékben segített a jól működő egyesületi élet is. Talán az egyik legnehezebb feladat volt az úszók és a vízilabdázók beilleszkedése a halló sportolók közé – a vízilabdázók részére erre egy évi próbaidőt engedélyezett a szövetség –, de mindez várakozáson felül sikerült, sőt leküzdötték a siketekkel kapcsolatos helytelen előítéleteket is.

Összesítő kimutatás az olimpiai versenyeken (Siketek Nemzetközi Sport Játéka Amszterdam 1928, Nürnberg 1931, London 1935, Milánó 1957, Helsinki 1961, Washington 1965, Belgrád 1969, Malmö 1973, Bukarest 1977, Köln 1981, Los Angeles 1985) elért magyar helyezésekről:

Helyezés	Férfiak	Nők	Osszesen
1.	15	4	21
2.	17	1	18
3.	11	0	11
4.	2	0	2
5.	2	0	2
6.	3	0	3
7.	0	3	3
8.	0	1	1

Egyénileg Kollár Lászlót tekinthetjük az eddigi legeredményesebb úszónak, aki – váltóval együtt – nyolc arany-, három ezüst- és egy olimpiai bronzérmét nyert pályafutása

során. A dicsőségtáblára Kun Mihály 6, Nagy Endre 4, Aubel Gábor 3, Pelcz Károly 2, Vasák Iván és Pányi Béla 1-1, s Krasznér Vilma 4 aranyérem tulajdonosának a nevét is aranybetűkkel vésték fel. Teljes értékkel ide sorolható a négy Európa-bajnoki aranyérmes Vida Zoltán is.

Figyelemre és elismerésre méltó, hogy a Siketek Sport Clubjának úszói a mai napig mintegy 40 (!) világsúcsot állítottak fel.

A halló úszókkal együtt versenyezve a hazai bajnokságokon is megállták helyüket, de különösen jó eredményeket értek el a távúszó versenyeken. A Balaton-átúszó versenyen (13 km), a Wesselényi Miklós balatoni emlékversenyen (4 km) és a dunai folyambajnokságon (5–15 km között) egyéniben és a csapatversenyben is több győzelmet arattak a siket úszók.

Ezek a kiváló eredmények nagyrészt Galambos Ernő úszó- és vízilabdaedző nevéhez fűződnek, aki 1945-től kisebb megszakításokkal 1965-ig volt az úszószakosztály vezető edzője, és időnként a szakosztály vezetője. Irányítása alatt érték el a siket úszók nagyszerű nemzetközi sikereiket, Galambos Ernőnek arra is volt gondja, hogy fiatal oktatókat, edzőket neveljen az egyesületnek.

Jelenleg Kun Mihály az úszók és Literáti Zsigmond a vízilabdázók edzője, de jelentős segítséget kapnak – módszertanilag – Vasák Iván testnevelő tanártól is.

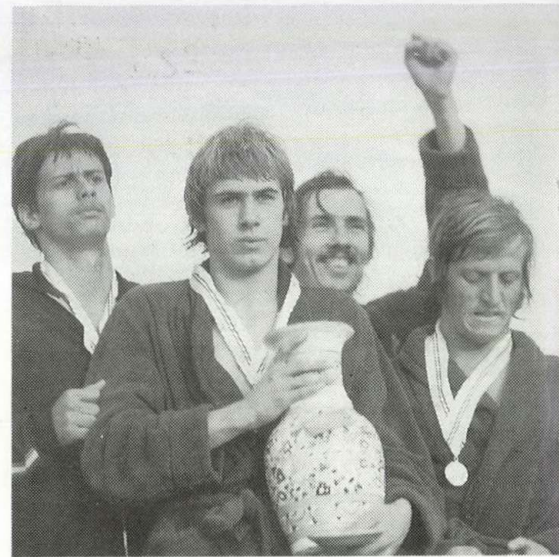
A legfelsőbb sportvezetés elismerte a siket sportolók kiváló eredményeit, és ezért a Népköztársaság Elnöki Tanácsa Kollár László, Kun Mihály, Nagy Endre úszóknak arany, Galambos Ernő edzőnek, Aubel Gábor úszónak, Boros Ferenc, Traskó Pál, Szirt Lajos vízilabdázóknak ezüst, Bisztróvits József és Vasák Iván vízilabdázóknak a Magyar Népköztársaság Sportérdemérem Bronz fokozatát adományozta.

Sajnos, az utóbbi években nem mennek a dolgok olyan jól, mint korábban. Jelentős visszaesés tapasztalható a siketek úszósportjában, s ennek több oka is van. Ezek között a legfontosabb az uszodahiány, vagyis a siket sportolók nem jutnak megfelelő edzéslehetőséghez. A Komjádi uszodában kapnak ugyan némi vízfelületet, ami arra elegendő, hogy a kezdő gyerekekkel foglalkozzanak, de minőségi edzések végzésére már alkalmatlan. A klubnak jelenleg nincs versenyszője!

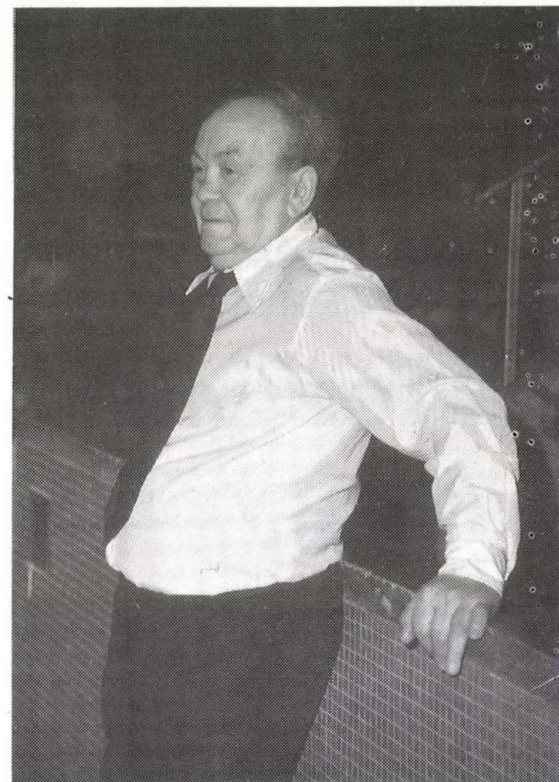
Az újbóli felemelkedést az is akadályozza, hogy az uszoda pályabérleti díja a kelletnél kisebb összeggel szerepel a költségvetésben, holott ma már az edzési díjak is jelentős összeget emésztene fel.

Feltétlenül szükséges, hogy a klub vezetősége mielőbb foglalkozzon az úszószakosztály súlyos problémáival, mert sürgősen változtatni kell ezen az elfogadhatatlan helyzetben.

Reméljük, hogy az illetékesek hamarosan megtalálják a megoldást, és a siket úszók a jövőben ismét elfoglalhatják méltó helyüket a világ élvonalában.

Európa-bajnok gyorsváltó: Fábíán, Vida, Varga, Aubel (Kaposvár, 1975)

Galambos Ernő, a siket úszók és vízilabdázók mestere

Vasák Iván és Galambos Ernő edző a helsinki olimpián (1961)

